

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Ekonomist
Modul: Računovodja

KAPITALSKA USTREZNOST PODJETJA XY

Mentorica: mag. Erna Štefe
Lektorica: Ana Peklenik, prof. slov.

Kandidatka: Nina Čeč

Kranj, januar 2015

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so mi pomagali in me spodbujali pri pisanju diplomske naloge.

Posebna zahvala gre najprej moji mentorici, mag. Erni Štefe. Pri ustvarjanju diplomske naloge mi je svetovala ter dajala napotke, ki so me pripeljali do cilja. Ves čas mi je nudila strokovno pomoč in prijazno podporo.

Zahvala gre mojemu delodajalcu, ki mi je omogočil študij.

Zahvaljujem se lektorici Ani Peklenik, ki je mojo diplomsko nalogo jezikovno in slovnično pregledala.

Posebna zahvala gre moji družini. Zahvaljujem se vam, ker ste mi pomagali s spodbudnimi besedami, mi vlivali pogum in mi dajali moč ter vero v uspeh. Obenem se zahvaljujem tudi prijateljem, ki so me spodbujali in verjeli vame.

Hvala.

IZJAVA

»Študentka Nina Čeč izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Erne Štefe.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne: 29. 1. 2015

Podpis: _____

POVZETEK

V diplomskem delu so predstavljeni računovodski podatki in kazalniki za zgodnje odkrivanje kapitalske neustreznosti. V zakonu, ki ureja kapitalsko ustreznost podjetja, je opredeljeno, kdaj nastopi kapitalska neustreznost, obenem pa so opredeljene dolžnosti uprave in nadzornega sveta za izvedbo ukrepov.

Diplomsko delo je sestavljeno iz treh poglavij.

V teoretičnem delu naloge sta po uvodu predstavljena pojma kapital ter obratni kapital.

Sledi poglavje o kapitalski ustreznosti podjetja z opisom pojmov plačilne sposobnosti in računovodskih kazalnikov, ki nam pomagajo pri ugotavljanju kapitalske ustreznosti podjetja, ter opis posledic, ki jih nosi podjetje ob kapitalski neustreznosti. Če se ta ugotovi dovolj zgodaj, obstajajo možnosti, da se podjetje reši insolventnosti.

V tretjem poglavju diplomske naloge smo na praktičnem primeru z uporabo računovodskih kazalnikov prikazali kapitalsko ustreznost obravnavanega podjetja ter podali rešitve za zagotovitev ustrezne višine kapitala ter obratnega kapitala. Primerjali smo računovodske podatke za tri leta in podali mnenje o posameznih izračunih.

V zaključku diplomske naloge so na kratko povzete ugotovitve.

Ključne besede:

- kapital,
- obratni kapital,
- plačilna sposobnost,
- solventnost,
- finančno prestrukturiranje.

ABSTRACT

In the thesis, accountancy data and indicators for early detection of capital inadequacy are presented. The law, regulating capital adequacy of a company, defines the beginning of capital inadequacy and the duties of the management board and the supervisory board for the implementation of the measures.

The thesis is composed of three chapters.

In the theoretical part of the thesis, terms capital and working capital are presented after the introduction.

Next, is the chapter on capital adequacy of the company with a description of the terms financial solvency and accounting ratios, used for identifying capital adequacy of the company, and a description of the consequences borne by the company in case of capital inadequacy. If it is detected early enough, there are possibilities for the company to get saved from insolvency.

In the third chapter of the thesis, on a practical example using accounting ratios, the capital adequacy of the studied company is shown and the solutions for ensuring an adequate amount of capital and working capital are given. Accounting data for three years are compared and opinions on individual calculations are given.

At the end of the thesis, the findings are briefly summarized.

Keywords:

- capital
- working capital
- financial solvency
- solvency
- financial restructuring

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	Predstavitev problema.....	1
1.2	Cilji naloge	1
1.3	Predstavitev okolja	2
1.4	Metode dela	2
1.5	Predvidene predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema	2
2	OPREDELITEV KAPITALA	2
2.1	Struktura kapitala	2
2.1.1	<i>Struktura lastniškega kapitala</i>	3
2.1.2	<i>Optimalna struktura kapitala</i>	4
2.2	Obratni kapital	4
2.2.1	<i>Optimalni obratni kapital</i>	5
2.2.2	<i>Rezerva obratnega kapitala</i>	6
3	KAPITALSKA (NE)USTREZNOST	6
3.1	Načela kratkoročne plačilne sposobnosti podjetja	7
3.2	Načela dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja	7
3.3	Kazalniki za zgodnje odkrivanje kapitalске neustreznosti	8
3.3.1	<i>Nastop kapitalске neustreznosti</i>	11
3.4	Ukrepi za zagotavljanje kapitalске ustreznosti	12
3.4.1	<i>Finančno prestrukturiranje</i>	15
4	KAPITALSKA USTREZNOST PODJETJA XY, D. O. O.	17
4.1	Predstavitev podjetja.....	17
4.2	Kazalniki kapitalске (ne)ustreznosti podjetja XY, d. o. o.....	17
4.2.1	<i>Kapital in obratni kapital podjetja XY, d. o. o.</i>	17
4.2.2	<i>Računovodski kazalniki</i>	19
4.2.3	<i>Kapitalska (ne)ustreznost podjetja XY, d. o. o.</i>	20
5	SKLEP	24
	LITERATURA IN VIRI	26
	PRILOGE	27

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Ponazoritev kapitala</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 2: Vrednost kapitala podjetja XY, d. o. o., v obdobju 2011–2013.....</i>	<i>18</i>
<i>Tabela 3: Vrednost obratnega kapitala podjetja XY, d. o. o., v obdobju 2011–2013.....</i>	<i>18</i>
<i>Tabela 4: Vrednosti računovodskih kazalnikov podjetja XY, d. o. o., v obdobju 2011–2013.....</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 5: Kapitalska (ne)ustreznost podjetja XY, d. o. o.....</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 6: Struktura kapitala ob zaključku leta 2013 ter po izvedeni dokapitalizaciji.....</i>	<i>23</i>
<i>Tabela 7: Bilanca stanja 31. 12. 2012</i>	<i>28</i>
<i>Tabela 8: Izkaz poslovnega izida 31. 12. 2012.....</i>	<i>30</i>
<i>Tabela 9: Bilanca stanja 31. 12. 2013.....</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 10: Izkaz poslovnega izida 31. 12. 2013.....</i>	<i>39</i>

KRATICE IN AKRONIMI

DN – dolgoročne naložbe

KAP – kapital

OBK – obratni kapital

PČR – pasivne časovne razmejitev

SRS – Slovenski računovodski standardi

ZFPP – Zakon o finančnem poslovanju podjetij

ZFPPIPP – Zakon o finančnem poslovanju, postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju

1 UVOD

Vsako podjetje zaposluje ljudi, ki skrbijo za finance. Odgovornost finančne funkcije glede dolgoročne uspešnosti poslovanja se kaže v pravočasni ocenitvi finančnega položaja v preteklosti, uvedbi in izvedbi procesa finančnega načrtovanja, oceni finančnega načrtovanja, predložitvi in izvedbi ustreznih ukrepov ter finančnem ovrednotenju poslovnih odločitev podjetja. Omenjene funkcije lahko opravljajo lastniki podjetja ali kar poslovni finančniki. Ocenjujemo, da je obvladovanje kapitalske ustreznosti podjetja najpomembnejša funkcija finančnika. Ustanovni kapital je res nujno potreben za vstop na trg, a kapitalska ustreznost podjetja je mnogo več. Od te sta odvisna obstoj in rast podjetja. Če poenostavimo, kapitalsko ustreznost podjetja lahko enačimo s posojilno sposobnostjo, ki predstavlja priložnost tako za kritično oceno plačilno manj sposobnih kupcev kot naložbe v rast podjetja.

1.1 Predstavitev problema

Podjetje mora razpolagati z ustreznim kapitalom za izvajanje svoje dejavnosti. Kapitalska ustreznost mu omogoča zmanjšanje tveganja plačilne nesposobnosti. Ta je v Sloveniji še posebej problematična, zato je vprašanje, ki ga bomo v diplomski nalogi obravnavali, kdaj je podjetje kapitalsko ustrezno. To vprašanje bomo razreševali na primeru podjetja XY d. o. o.

1.2 Cilji naloge

Namen diplomskega dela je predstaviti pojem kapitalske (ne)ustreznosti in kazalnike za njeno ugotavljanje. Predstavili bomo vpliv obsega in višine kapitala na kapitalsko ustreznost. Namen diplomskega dela je tudi predstaviti dolžnosti podjetja in ukrepe, ki jih morajo sprejeti ustrezni organi ob nastopu kapitalske neustreznosti. Na podlagi teoretičnih spoznanj pa je nadaljnji namen diplomskega dela ugotoviti kapitalsko ustreznost ali neustreznost podjetja XY v letih 2011, 2012 in 2013, ugotoviti njene spremembe in razloge zanje.

Cilj diplomskega dela je predlagati ukrepe za izboljšanje kapitalske ustreznosti obravnavanega podjetja.

1.3 Predstavitev okolja

Za raziskovalni del diplomskega dela smo si izbrali podjetje, ki izvaja dejavnost sklepanja pogodb finančnega lizinga nepremičnin in premičnin ter poslovnega najema premičnin. V podjetju je devet zaposlenih in 24,493.160 EUR bilančne vsote, kar predstavlja 2,721.462 EUR na zaposlenega. Podjetje je v 100-odstotni lasti banke.

1.4 Metode dela

V teoretičnem delu diplomske naloge smo uporabili deskriptivno metodo, ki temelji na proučevanju teorije. V praktičnem delu smo uporabili kombinacijo metod analize, sinteze in primerjave.

1.5 Predvidene predpostavke in omejitve pri obravnavanju problema

Pri izdelavi diplomske naloge razpolagamo le z javno objavljenimi računovodskimi izkazi podjetja XY d. o. o.

2 OPREDELITEV KAPITALA

Bilančna postavka kapital predstavlja obveznost do lastnikov. Če podjetje preneha delovati, obveznost zapade v plačilo, pri čemer se višina kapitala prevrednoti na tedaj dosegljivo ceno premoženja. Kapital sestavljajo vložki lastnikov in zneski, ki so se pojavili pri poslovanju. Če podjetje posluje z izgubo, se višina kapitala zmanjša; če posluje z dobičkom, se zviša. Na velikost kapitala vplivajo tudi odkupljene lastne delnice ter dvigi lastnih deležev (SRS 8.1., 2006).

Z računovodskega vidika nam pojem kapitala predstavlja v bilanci stanja vse sestavine kapitala (Zakon o finančnem poslovanju, postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju, 10. člen). Iz poslovnofinančnega vidika pa pod pojem kapital štejemo celotno dolgoročno financiranje podjetja (Kodeks poslovnofinančnih načel 0.19., 1997).

2.1 Struktura kapitala

Glede na vir financiranja ločimo lastniški in dolžniški kapital. Lastniški kapital predstavlja vplačilo družbenikov ali delničarjev. Dolžniški kapital predstavljajo dolgoročni dolgovi ter druge dolgoročne obveznosti podjetja.

V primerjavi financiranja z lastniškim oziroma dolžniškim kapitalom ugotavljamo nekatere prednosti oziroma slabosti.

Prednosti dolžniškega kapitala so zlasti (Kodeks poslovnofinančnih načel 4.5., 1997):

- Obresti na dolžniški kapital so odbitna postavka pred ugotovitvijo davčne osnove.
- Upniki imajo stalno določen donos.
- Podjetje ni izpostavljeno tveganju zmanjšanja vrednosti delnice, ki se pojavi ob novi izdaji delnic.
- Stroški financiranja so manjši.

Slabosti dolžniškega kapitala (ibid.):

- Večja zadolženost povečuje obrestno mero.
- Če ni prihodkov za kritje obresti, lahko pride do stečaja. Politika podjetja je bolj odvisna od upnikov.

Za nova in mala podjetja pridobitev kapitala predstavlja veliko težavo zaradi razmeroma velikega tveganja. V takih primerih je za podjetje nujno pridobiti tvegani kapital, ki ima lahko vse oblike (pogojne in nepogojne) lastniškega kapitala (ibid. 4.6., 1997). Tvegani kapital pa ima nekatere slabosti (Kos, 2012, str. 1).

- Čas pridobivanja lastniških virov financiranja traja lahko od nekaj mesecev do enega leta.
- Pridobivanje novih virov vzame ogromno časa in energije.
- Visoka cena kapitala.

2.1.1 Struktura lastniškega kapitala

Celotni lastniški kapital je sestavljen iz naslednjih postavk (SRS 8, 2006).

- Osnovni kapital: lahko se pojavlja odvisno od vrste podjetja kot delniški kapital (delniške družbe), kapital z deleži (druge gospodarske družbe) ali kot kapitalska vloga (podjetja posamičnih lastnikov).
- Kapitalske rezerve: so namensko zadržana sredstva dela čistega dobička, ki se uporabljajo za poravnavanje izgub poslovanja ali za povečanje osnovnega kapitala.
- Rezerve iz dobička: so namensko zadržana sredstva dela čistega dobička iz prejšnjih let z možnostjo poravnave izgub v prihodnosti.
- Preneseni čisti dobiček iz preteklih let: je ostanek dobička, ki ni namenjen razdelitvi lastnikom kapitala ali kot rezerva.
- Prenesena čista izguba iz preteklih let: je izguba, ki ni poravnana s čistim dobičkom poslovnega leta ali drugimi sestavinami kapitala, ampak je pokrita z rezervami ali prenesenim dobičkom in zmanjšuje kapital.

- Presežek iz prevrednotenja: se nanaša na povečanje knjigovodske vrednosti opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, prevrednotenje kratkoročnih in dolgoročnih finančnih naložb.
- Nerazdeljeni čisti dobiček poslovnega leta ali še neporavnana čista izguba poslovnega leta: je dobiček ali izguba, nastala v tekočem letu in od tega je obračunan davek od dobička.

S povečanjem lastniškega kapitala je mišljeno povečanje celotnega kapitala. Tako povečanje je možno zlasti z izdajo rednih ali prednostnih delnic ali vplačili novih družbenikov, povečanjem zadržanega dobička, povečanjem rezerv in združitvijo podjetja z drugim. Z zmanjšanjem lastniškega kapitala je mišljeno zmanjšanje celotnega kapitala s ciljem povečati njegovo donosnost. Tako zmanjšanje je možno z zmanjšanjem osnovnega kapitala, razdružitvijo podjetja, odkupom delnic podjetja in izplačilom družbenika. V primeru pokrivanja izgube z zmanjšanjem rezerv se ne zmanjša postavka kapitala, ampak gre le za spremembo njegove strukture (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.57.–5.58, 1997).

2.1.2 Optimalna struktura kapitala

Optimalna struktura kapitala predstavlja razmerje lastniškega kapitala ter kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti, ki še vedno zagotavlja povečanje vrednosti enote lastniškega kapitala v strukturi kapitala. Če je donosnost vseh sredstev višja od stroškov dodatnega zadolževanja, nam povečanje zadolženosti ob istočasnem povečanju obsega poslovanja povečuje donosnost lastniškega kapitala. V nasprotnem primeru, kadar je donosnost vseh sredstev manjša od stroškov zadolženosti, se donosnost lastniškega kapitala znižuje (Kodeks poslovnofinančnih načel 4.8., 1997).

Vsako podjetje ima glede na dejavnost, načrte ter dolgoročne cilje svojo optimalno strukturo kapitala.

2.2 Obratni kapital

Praviloma velja, da podjetje s povečevanjem kapitala zmanjšuje plačilno nesposobnost ter dosega kapitalsko ustreznost. Kakšen obseg kapitala je ustrezen za podjetje, opredeljuje Kodeks poslovnofinančnih načel 5.36 (Slovenski inštitut za revizijo, 1997) s pojmom obratni kapital. Pomembno je ustrezno dolgoročno financiranje kratkoročnih naložb. Govorimo o načelu ustreznega obratnega kapitala. Temeljna pogoja za zagotavljanje dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja sta stalno oblikovanje in vzpostavljanje takšnega razmerja med strukturo ročnosti naložb in strukturo ročnosti financiranja, kakršno omogoča ustrezno obvladovanje tveganja za kratkoročno plačilno nesposobnost (ibid.). Obratni kapital je za uspešno

poslovanje podjetja izjemnega pomena, saj je njegovo pomanjkanje pogosto razlog za neuspeh.

Obratni kapital podjetja lahko prikažemo s presekom bilance stanja po ročnosti. Tedaj dobimo dve podbilanci: bilanco kratkoročnih naložb in kratkoročnih virov ter bilanco dolgoročnih naložb in dolgoročnih virov. Njun presek je obratni kapital (Bergant, 2000, str. 61).

Obratni kapital je miselni konstrukt, te postavke ne najdemo v bilanci stanja. Na splošno obratni kapital predstavlja razliko med obveznostmi do dolgoročnih virov in naložb. To lahko ponazorimo še drugače: obratni kapital predstavlja tisti del kapitala, ki financira kratkoročna sredstva (ibid.).

Obratni kapital (OBK) lahko izrazimo s sledečo formulo (ibid.).

$$\text{OBK} = \text{KAP} - \text{DN}$$

Pojem kapital (KAP) obsega lastniški kapital in dolgoročne obveznosti, pod pojem dolgoročne naložbe (DN) pa uvrščamo opredmetena osnovna sredstva, dolgoročne finančne naložbe, neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne terjatve iz poslovanja.

Če imamo v bilanci stanja dolgoročne naložbe večje od dolgoročnih virov, je obratni kapital negativen oziroma ga sploh ni, saj so dolgoročne naložbe deloma financirane kratkoročno. V takem finančnem položaju je podjetje bolj izpostavljeno tveganju pri zagotavljanju kratkoročne plačilne sposobnosti (ibid.).

2.2.1 Optimalni obratni kapital

Optimalni obratni kapital je odvisen od optimalne stopnje dolgoročnega financiranja kratkoročnih naložb ob predpostavki, da je potreben določen obseg kratkoročnih naložb za zagotovitev določenega obsega poslovanja. Pri danem obsegu poslovanja je optimalni obseg obratnega kapitala na eni strani odvisen od povprečnega plačilnega roka kupcev in vezave zaloga ter povprečnega plačilnega roka dobaviteljev na drugi strani (Bergant, 2000, str. 137).

V času gospodarske krize se politika obratnega kapitala v podjetjih kaže v padcu profitabilnosti, ki prinaša višanje dni vezave terjatev. To v praksi predstavlja kreditiranje kupcev (Sirk, 2013).

2.2.2 Rezerva obratnega kapitala

Podjetje ne more prilagajati dolgoročnega financiranja tako hitro, kot se spreminja obseg poslovanja, poleg tega pa je pri poslovanju podjetje izpostavljeno številnim tveganjem, ki so odvisna od panoge oziroma dejavnosti (npr. tveganja plačilne nesposobnosti, obrestna, valutna, tržna, tveganja neizpolnitve nasprotne stranke ...), zato je treba oceniti vrednost potrebnega obratnega kapitala v prihodnosti ter vrednost rezerve zaradi napake ocene. Višina rezerve obratnega kapitala je odvisna od višine tveganj, ki sta jim posamezna panoga ter podjetje izpostavljena. Posledice tveganj se lahko kažejo kot izpad pričakovanih prihodkov, povečanje stroškov ter odhodkov in navsezadnje je tako lahko ogrožena dolgoročna plačilna sposobnost (Baran, 2008, str. 14).

Za podjetje so pri določitvi kapitalske ustreznosti ključnega pomena dolgoročne naložbe, optimalni obseg obratnega kapitala in rezerva obratnega kapitala. Splošne formule za višino vseh teh dejavnikov ni, saj je odvisna od podjetja samega oziroma njegovega finančnega položaja, obsega poslov in panoge, v kateri posluje (ibid., str. 14).

3 KAPITALSKA (NE)USTREZNOST

V letu 2000 je Vlada Republike Slovenije zaradi neurejenega ekonomskega položaja podjetij ter finančne nediscipline sprejela Zakon o finančnem poslovanju podjetij (v nadaljevanju: ZFPP). Leta 2008 je bil ZFPP nadomeščen z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju: ZFPPIPP).

Kapitalska ustreznost je po ZFPPIPP (11. člen) zagotovljena, kadar je obseg njenih dolgoročnih virov financiranja zadosten glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja, ter tveganja, ki jim je družba izpostavljena pri opravljanju teh poslov. ZFPPIPP v 32. členu določa dolžnost družbe, da stalno spremlja in zagotavlja kapitalsko ustreznost. Med dolgoročne vire financiranja se uvrščajo kapital (lastni vir financiranja) in obveznosti družbe (tuji dolgoročni viri financiranja), ki so primerni za kritje obveznosti iz poslovanja in izgub zaradi tveganj, ki jim je družba pri poslovanju izpostavljena (ZFPPIPP, 11. člen).

Osnovni namen zagotavljanja kapitalske ustreznosti je zagotavljanje plačilne sposobnosti oziroma zmanjšanje tveganja plačilne nesposobnosti. Kapitalska neustreznost po 14. členu ZFPPIPP nastopi takrat, ko je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami iz preteklih let dosegla polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička in rezerv.

Kapitalsko ustreznost lahko obravnavamo z različnih vidikov, a kot informacijsko izhodišče je za obravnavo finančnih podatkov najboljša osnova računovodska analiza kapitalske ustreznosti podjetja, ki zajema analiziranje na podlagi računovodskih podatkov.

3.1 Načela kratkoročne plačilne sposobnosti podjetja

Kratkoročno finančno načrtovanje je nepogrešljiv inštrument za usklajevanje materialnih, denarnih in poslovnoizidnih tokov podjetja (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.3., 1997).

Kljub skrbnemu načrtovanju težko zagotovimo natančno vrednost potrebnih sredstev za poravnavo zapadlih obveznosti. Zaradi tveganj, ki lahko ogrozijo kratkoročno plačilno sposobnost, praviloma v podjetju oblikujejo likvidnostno rezervo, ki je presežek prejemkov nad izdatki. Kadar imamo stroške financiranja likvidnih sredstev manjše oziroma enake kot stroške finančne stiske (stroški stečaja, stroški nadzora upnikov nad poslovanjem podjetja, drugi stroški, ki nastanejo zaradi zmanjšanja plačilne sposobnosti podjetja), ki bi nastali z zmanjšanjem oziroma odpravo rezerve, govorimo o optimalni likvidnostni rezervi (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.4., 1997). Likvidnostne rezerve v podjetju črpamo iz okolja, v obliki odobrenih in nečrpanih posojil pri bankah, odobrene prekoračitve na transakcijskem računu. Kadar prejemki, vključno z začetnim stanjem denarnih sredstev, presegajo izdatke le za optimalno likvidnostno rezervo, govorimo o optimalni kratkoročni plačilni sposobnosti (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.7., 1997).

Kadar je finančno načrtovanje manj natančno, se poveča tveganje in posledično potreba po večji likvidnostni rezervi, ki je večja od optimalne likvidnostne rezerve. Kratkoročno finančno načrtovanje ima funkcijo optimizacije kratkoročne plačilne sposobnosti (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.6., 1997).

3.2 Načela dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja

Pod pojmom dolgoročna plačilna sposobnost razumemo oceno tveganja plačilne sposobnosti v prihodnje. Tveganje podjetje obvladuje z ohranjanjem in povečevanjem trajnega kapitala ter z vzpostavljanjem in ohranjanjem ustreznega dolgoročnega financiranja kratkoročnih naložb (s finančnim ravnotežjem) (Bergant, 2000, str. 28).

Podjetje je lahko v nekem trenutku plačilno sposobno, vendar posluje z izgubo, ali pa financira dolgoročne naložbe s kratkoročnimi obveznostmi. Ob tem se pojavi tveganje pri uresničevanju načela dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja. Skrajni primer tega položaja nastopi, kadar so sredstva podjetja manjša od njegovih dolgov.

V takem primeru govorimo o stvarni dolgoročni plačilni nesposobnosti podjetja. Nasprotno pa ima lahko podjetje trenutno težave s kratkoročno neusklajenostjo prejemkov in izdatkov (torej s kratkoročno plačilno sposobnostjo podjetja), a posluje dobičkonosno in ima ustrezno strukturo financiranja dolgoročnih naložb. V tem primeru obstaja manjše tveganje za zagotavljanje dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.34., 1997).

Najdražji vir financiranja je lastniški kapital, cenejši so dolgoročni, še cenejši pa kratkoročni dolgovi. Povečanje lastniškega kapitala zmanjšuje tveganje pri zagotavljanju dolgoročne plačilne sposobnosti, a praviloma se povečajo celotni stroški financiranja poslovanja (plačane obresti). Če sorazmerno povečamo dolgoročno financiranje kratkoročnih naložb, se zmanjša tveganje pri zagotavljanju dolgoročne plačilne sposobnosti (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.36., 1997).

Pomembna je pravilna kombinacija financiranja poslovanja z lastniškim kapitalom, dolgoročnimi ter kratkoročnimi obveznostmi. Gre za načelo ustreznega obratnega kapitala oziroma ustrezno financiranje kratkoročnih naložb, ki smo ga pojasnili že v poglavju 2.2.

Za obvladovanje tveganja dolgoročne plačilne sposobnosti je finančno načrtovanje nepogrešljiv inštrument. V tem procesu se načrtuje tudi ustrezna rezerva v dolgoročnem financiranju kratkoročnih naložb, kar naj bi zmanjšalo stopnjo tveganja. (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.38., 1997). Čim manj natančno je dolgoročno finančno načrtovanje, bolj je podjetje izpostavljeno tveganju in posledično je večja potreba po rezervi v dolgoročnem financiranju kratkoročnih naložb.

Optimalna rezerva v dolgoročnem financiranju kratkoročnih naložb je optimalna ali najugodnejša, kadar so stroški financiranja ene enote dodatne rezerve večji od zmanjšanja stroškov zaradi tveganja tekoče plačilne sposobnosti podjetja (Kodeks poslovnofinančnih načel 5.39., 1997).

3.3 Kazalniki za zgodnje odkrivanje kapitalske neustreznosti

Računovodski kazalniki so zgoščena merila v obliki relativnih števil, ki prikazujejo kompleksne procese, razmerja in sestave na razmeroma enostaven način. V analitski praksi, kjer še vedno predstavljajo prevladujoč instrument presoje, je njihovo snovanje odvisno od vsakokratnih informacijskih potreb analitika in uporabnika analitskih poročil (Koletnik, 1997, str. 45; v: Štefe, 2011, str. 43).

Podjetje, ki se financira z dolgovi, je finančno izpostavljeno tveganju in donosnosti podjetja. Oba dejavnika sta povezana, saj se v primeru cenejšega dolžniškega financiranja v uspešnih obdobjih sorazmerno poveča dobičkonosnost kapitala in nasprotno, ob manj uspešnem obdobju sorazmerno zmanjša dobičkonosnost

kapitala. Ko poslovodstvo podjetja za poslovanje najema dolžniške vire financiranja, je poslovanje podjetja finančno tvegano. Narava poslovanja in struktura sredstev vplivata na to, v kakšni višini se sme podjetje zadolževati. Za podjetja s stabilnim in dobro predvidljivim poslovanjem je veliko varnejša uporaba dolžniških virov financiranja kot za podjetja, ki poslujejo z negotovostjo, hitrimi spremembami v proizvodih, visokim deležem neopredmetenih sredstev, ki povečujejo poslovno tveganje. Kljub temu pa stabilno poslovanje prinaša manjše donose kot tvegano poslovanje (Baran, 2008, str. 16).

Za zgodnje odkrivanje kapitalske neustreznosti lahko uporabimo kazalnike stanja financiranja (Štefe, 2011, str. 48). Med pomembnejše kazalnike stanja financiranja sodijo:

- stopnja lastniškosti financiranja,
- stopnja dolžniškosti financiranja,
- koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja,
- stopnja dolgoročnosti financiranja,
- stopnja kratkoročnosti financiranja.

Stopnja lastniškosti financiranja

$$\frac{\text{kapital}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Kazalnik prikazuje finančno neodvisnost oziroma finančno varnost podjetja. Prikazuje udeležbo kapitala v celotnih virih financiranja in pove, kakšna je stopnja lastniškega financiranja. Večji, ko je delež sredstev, financiran s kapitalom, manj je podjetje tvegano za upnike, a več tveganja v tem primeru nosijo lastniki. Kazalnik je pomemben za upnike, saj ti želijo oceniti, kakšna je tveganost glede vračil glavnice in obresti oziroma kako dodatno posojilo vpliva na finančno tveganost podjetja. Lastnike zanima finančno tveganje v povezavi z donosnostjo. Praviloma velja, bolj ko je podjetje finančno tvegano (manj ko ima podjetje kapitala in je vrednost kazalnika blizu 0 %), višjo dobičkonosnost kapitala zahtevajo. Višja vrednost kazalnika (blizu 100 %) pomeni večjo varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov, vendar pa previsoka vrednost kazalnika lahko pomeni neracionalno financiranje z dražjimi viri sredstev. Priporočljiva vrednost kazalnika je 50 % (Štefe, 2011, str. 49).

Stopnja dolžniškosti financiranja

$$\frac{\text{dolgovi}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Delež dolga v financiranju (stopnja dolžniškosti financiranja) pove, kakšen del sredstev je financiran z dolžniškim kapitalom. Majhna vrednost kazalnika (okoli 0 %) pomeni za upnike varno naložbo v podjetje, medtem ko za lastnike pomeni dražje financiranje in obratno. Podatek o vrednosti kazalnika 100 % pove, da je podjetje v celoti financirano z dolgovi, kar vpliva na finančno tveganje in donosnost podjetja. Če ima kazalnik vrednost 0, to pomeni, da je podjetje v celoti financirano z lastnimi viri. To ni po volji lastnikov, saj so kapital vložili v podjetje za doseganje dobičkonosnosti. Podjetja s stabilnim in dobro predvidljivim poslovanjem se lahko varneje in tudi ceneje zadolžijo kot podjetja, ki poslujejo z veliko negotovostjo in hitrimi spremembami proizvodov. Priporočljiva vrednost kazalnika je 50 % (ibid., str. 49).

Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja

$$\frac{\text{dolgovi}}{\text{kapital}}$$

Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja prikazuje razmerje med dolgovi in kapitalom. Izraža finančno moč oziroma kapitalsko ustreznost podjetja. Uporablja se pri ocenjevanju zadolženosti podjetja. Tako vrednost 1 pove, da sta vrednost dolgov in kapital izravnana; vrednost nad 1 kaže na večjo zadolženost, kot je vrednost kapitala; manjša od 1 kaže, da ima podjetje več kapitala kot dolgov. Visoke vrednosti kažejo na visoko stopnjo zadolženosti in obratno (ibid.). Tu velja pravilo: manj je bolje (lastni vir). V primeru visoke zadolženosti in posledično kapitalske neustreznosti je v ZFPPIPP, 15. člen, jasno opredeljeno, da mora podjetje z dokapitalizacijo osnovnega kapitala odpraviti kapitalsko neustreznost in posledično se finančni vzvod zmanjša.

Stopnja dolgoročnosti financiranja

$$\frac{\text{dolgoročne obveznosti}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Kazalnik prikazuje delež trajnega in dolgoročnega financiranja v obveznostih do virov sredstev. Stopnja financiranja je dolgoročne narave, daljša od enega leta. Dolgoročni viri se opredeljujejo kot kvalitetni viri financiranja in vplivajo na večjo varnost poslovanja, zato vrednost kazalnika blizu 100 % kaže na konzervativno finančno politiko podjetja. Velik delež dolgoročnih virov zmanjšuje tveganje kratkoročne plačilne nesposobnosti in finančno neodvisnost ter primerno kapitalsko ustreznost, vendar pa so dolgoročni viri financiranja dražji od kratkoročnih virov (Štefe, 2011, str. 49).

Stopnja kratkoročnosti financiranja

kratkoročne obveznosti (vsi viri – dolgoročne obveznosti)
obveznosti do virov sredstev

Kazalnik prikazuje udeležbo kratkoročnih dolgov in kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev (v nadaljevanju: PČR) v obveznostih do virov sredstev. Kratkoročni viri sredstev so kljub cenejšemu financiranju praviloma nekvalitetni viri sredstev. Če je kratkoročnih virov preveč, je lahko ogrožena stabilnost poslovanja podjetja (ibid.).

3.3.1 Nastop kapitalske neustreznosti

V Kodeksu poslovnofinančnih načel (13.2., 1997) je navedeno, da če se podjetje znajde v težavah in vodstvo podjetja ne bo ustrezno ukrepalo, lahko v bližnji prihodnosti pride do finančnega zloma. Plačilna nesposobnost ni nujno znak za takšno stanje. Bližnje težave se kažejo v donosnosti kapitala podjetja. Ta je bistveno manjša od donosnosti kapitala podjetja, značilne za dejavnost, v kateri podjetje posluje. Podjetje, ki se približuje težavam, v več zaporednih obdobjih kaže podpovprečno donosnost, ki vodi v obdobja izgube in plačilne nesposobnosti (Štefe, 2011, str. 49).

Kapitalsko neustreznost podjetja lahko ugotavljamo na več načinov. Jurčič (2006, str. 135; v: Baran, 2008, str. 18) je opredelil formulo za ugotavljanje kapitalske neustreznosti.

$$\frac{\text{izguba tekočega leta + prenesena izguba}}{\text{osnovni kapital}} < 0,5$$

Bergant in Plavšak (2000, str. 904; v: Baran, 2008, str. 18) pa sta kapitalsko neustreznost prikazala z opisom računovodskih postavk kapitala, kar lahko prikažemo tudi s primerom.

Postavke kapitala	Primer 1	Primer 2
Osnovni kapital	10,000.000,00	10,000.000,00
+ Vplačani presežek kapitala	0,00	0,000
+ Rezerve	0,00	3.000.000,00
+ Dobiček (nerazporejeni dobiček preteklih let in dobiček tekočega leta)	0,00	0,00
– Izguba (nepokrita izguba preteklih let in izguba tekočega leta)	5,000.000,00	5,000.000,00
= Kapital	5,000.000,00	8,000.000,00

*Tabela 1: Ponazoritev kapitala
(Vir: prirejeno po Baran, 2008, str. 18, in lastni)*

V obeh primerih je podjetje poslovalo z izgubo, ki je dosegla polovico osnovnega kapitala. Razlika je v tem, da imamo pri primeru 1 v bilanci stanja možnost izgubo pokriti le iz osnovnega kapitala, medtem ko pri primeru 2 pokrivamo izgubo iz bilančne postavke rezerv.

Ob nastopu kapitalne neustreznosti je treba opraviti analizo vzrokov. Pomemben dejavnik je obratni kapital, ki predstavlja dolgoročno financiranje kratkoročnih naložb. Uprava mora analizirati gibanja, ki so vplivala na povečanje obsega potrebnega kapitala oziroma na zmanjšanje dejanskega kapitala.

Ob ukrepu za zagotovitev kapitalne ustreznosti igrata pomembno vlogo dolgoročno finančno načrtovanje in ustrezen obseg kapitala. Načrt možnih ukrepov je odvisen od finančnega položaja podjetja in vzrokov za nastanek kapitalne neustreznosti (Bergant in Plavšak, 2000, str. 907–908; v: Baran, 2008, str. 20).

Pri dolgoročnem finančnem načrtovanju so potrebne informacije o poslovanju podjetja v preteklosti ter informacije, povezane z načrtovano dolgoročno plačilno sposobnostjo. Poleg omenjenih so potrebne še informacije o potrebnem obratnem kapitalu glede na predviden obseg poslovanja, načrtovane dolgoročne naložbe, predvideno gibanje kratkoročnih dolgov ter terjatev in informacije o vplivu okolja na tveganja, ki jim je podjetje izpostavljeno (Bergant in Plavšak 2000, str. 871–872; v: Baran, 2008, str. 20).

3.4 Ukrepi za zagotavljanje kapitalne ustreznosti

Poslovodstvo in nadzorni svet imata ključno vlogo pri zagotavljanju kapitalne ustreznosti podjetja. Poslovodstvo mora zagotoviti, da podjetje posluje v skladu z

ZFPPIPP in pravili poslovnofinančne stroke. Pri vodenju poslov mora ravnati s profesionalno skrbnostjo in si prizadevati, da je podjetje vedno kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobno. Nadzorni svet je pristojen za opravljanje nadzora nad vodenjem poslov družbe, v okvir katerega spada redno preverjanje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti ter nadzor nad poslovodstvom glede skladnosti ravnanja z naslova temeljnih pravil o finančnem poslovanju (ZFPPIPP, 29. člen).

Ko gre v podjetju za razliko med dejanskim in potrebnim obratnim kapitalom, lahko podjetje odpravi razliko z (Baran, 2008, str. 20–21):

- zmanjšanjem potrebnega kapitala,
- povečanjem obratnega kapitala.

Pri prvem ukrepu ima podjetje možnost doseči zmanjšanje potrebnega kapitala ob nespremenjenem obsegu poslovanja ali pa z zmanjšanjem obsega poslovanja. Zmanjšanje lahko doseže z zmanjšanjem celotnih kratkoročnih naložb oziroma zmanjšanjem sredstev v posameznih oblikah, odvisno od koristnosti povečanja dobičkonosnosti lastniškega kapitala ali izboljšanja strukture financiranja (zmanjšanje obsega terjatev, zalog gotovih proizvodov, obsega terjatev ipd.). Zmanjšanje potrebnega kapitala z zmanjšanjem obsega poslovanja podjetje uvede le pri prestrukturiranju ali sanaciji podjetja (Baran, 2008, str. 21).

Pri drugem ukrepu pa podjetje lahko doseže povečanje obratnega kapitala z zmanjšanjem dolgoročnih naložb (zmanjšanjem osnovnih sredstev), povečanjem dolgoročnih dolgov (preoblikovanje kratkoročnih obveznosti v dolgoročne, izdaja dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev, najemanje dolgoročnih posojil) ali s povečanjem lastniškega kapitala (politika neizplačevanja dobička ali vpoklicani vpisani in nevplačani vložki) (Bergant in Plavšak, 2000, str. 910; v: Baran, 2008, str. 21).

Ko se uprava odloči za ukrep, s katerim se bo spremenila struktura in obseg kapitala, je treba pripraviti oceno vplivov ukrepa. Podkrepljena mora biti z ustreznimi predračunskimi izkazi ter oceno izvedljivosti ukrepa. Uprava mora takoj oziroma najkasneje v dveh mesecih po ugotovitvi kapitalske neustreznosti začeti izvajati ukrepe, ki so v njeni pristojnosti. Ko gre za povečanje osnovnega ali lastniškega kapitala, je potreben sklep skupščine (Baran, 2008, str. 21–22).

Poslovodstvo in nadzorni svet morata spremljati in obvladovati tveganja (likvidnostna, valutna, obrestna, tveganja cen inputov ipd.), poznati morata zlato finančno pravilo (financiranje dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri), skrbeti morata za ustreznost finančnoposredniškega položaja podjetja (ko je družba neto

kratkoročni upnik, kar pomeni, da ima več kratkoročnih terjatev kot dolgoročnih dolgov), vse to pa se dosega skozi kapitalno ustreznost (Zorin, str. 8).

Upravljanje tveganj zajema ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila družba izpostavljena pri svojem poslovanju (ZFPPIPP, 30. člen). Poslovodstvo mora zagotoviti, da družba redno izvaja ukrepe upravljanja likvidnostnega tveganja in spremljanja ter zagotavljanja kapitalne ustreznosti podjetja ter druge ukrepe upravljanja tveganj, ki so po pravilih poslovnofinančne stroke potrebni in primerni glede na vrsto in obseg poslov, ki jih družba opravlja (ibid.).

Poslovodstvo mora pri izpolnjevanju svojih obveznosti z naslova temeljnih pravil o finančnem poslovanju upoštevati vsa tveganja, ki jim je ali bi jim bila družba izpostavljena pri svojem poslovanju in vključujejo zlasti kreditno, tržno, operativno in likvidnostno tveganje (ibid.).

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do družbe (ibid.).

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgub zaradi spremembe cen blaga, valut ali finančnih instrumentov ali spremembe obrestnih mer (ibid.).

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi (ibid.):

- neustreznega ali nepravilnega izvajanja notranjih postopkov,
- nepravilnega ravnanja ljudi znotraj poslovnega področja družbe,
- neustreznega ali nepravilnega delovanja sistemov znotraj poslovnega področja družbe,
- zunanjih dogodkov ali dejanj.

Likvidnostno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti. Družba mora gospodariti z viri in naložbami, tako da je v vsakem trenutku sposobna izpolniti vse svoje zapadle obveznosti. Za upravljanje likvidnostnega tveganja mora družba oblikovati in izvajati politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki jo potrди poslovodstvo. Ta vključuje (ibid., 31. člen):

- načrtovanje pričakovanih znanih in morebitnih denarnih odtokov in zadostnih denarnih pritokov zanje ob upoštevanju normalnega poteka poslovanja in morebitnih položajev likvidnostnih kriz,
- redno spremljanje in upravljanje likvidnosti,
- opredelitev ustreznih ukrepov za preprečitev oziroma odpravo vzrokov za nastanek nelikvidnosti in opredelitev drugih možnosti zanje.

3.4.1 Finančno prestrukturiranje

Finančno prestrukturiranje je celota ukrepov, ki se izvedejo, da bi dolžnik postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben. Ukrepi finančnega prestrukturiranja so lahko (ZFPPIPP, 15. člen):

- Zmanjšanje in odložitev zapadlosti dolžnikovih obveznosti.
- Pri kapitalski družbi se z novimi stvarnimi vložki izvede povečanje osnovnega kapitala.
- Drugi ukrepi, katerih izvedba v skladu s pravili poslovnofinančne stroke omogoča odpravo vzrokov dolžnikove insolventnosti in zagotavlja, da dolžnik postane kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben.

Preden se poslovodstvo, nadzorni svet, lastniki, upniki ali kdorkoli od pomembnih udeležencev podjetja odloči, kako sanirati podjetje, je treba čim natančneje ugotoviti dejansko stanje in definirati cilj. Izvajalec takšne analize mora poznati metode, s katerimi se ugotovi dejansko stanje in pot za doseg želenega cilja (Zorin, str. 3).

Ker je vodstvo podjetja preobremenjeno z zunanjimi problemi tekočega poslovanja in vezano na obstoj podjetja, prav tako pa lahko med vodilnimi v podjetju obstajajo različni interesi, ki za podjetja niso nujno koristni, zlasti v procesih lastninskega preoblikovanja, je nujno, da predpostavke sanacije kriznega vodenja ugotovijo zunanji nepristranski strokovnjaki. Na zahtevo nadzornega sveta jih angažira podjetje (ibid.).

Nadzorni svet ima pomembno vlogo v insolvenčnih postopkih. Igra aktivno vlogo nadzora, angažiranja in kontrole, saj to od njih zahtevajo zakonodaja in lastniki. Nadzorni svet direktno ali posredno izbere izvajalca sanacije. Njegova naloga je neodvisna zunanja ugotovitev in ocena položaja podjetja. Analiza temelji na ugotovitvi dejanskega stanja aktive (premoženja) in pasive (virov sredstev). Na osnovi tega lahko ugotovimo zadolženost oz. prezadolženost podjetja, strukturo dolgov, zavarovanja, pa tudi realno vrednost premoženja podjetja. To je podlaga za ugotovitev različnih scenarijev sanacije oziroma nadaljnjih možnih poti razvoja podjetja – naročnika (ibid.).

Če družba postane insolventna, mora poslovodstvo v enem mesecu po nastanku insolventnosti nadzornemu svetu predložiti poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja¹.

Nadzorni svet mora dati mnenje o poročilu o ukrepih finančnega prestrukturiranja v petih delovnih dneh po prejemu poročila. Vključevati mora presojo, ali je družba insolventna, hkrati pa podati presojo o potrebnosti in ustreznosti ukrepov glede dokapitalizacije družbe.

1 Poročilo mora vsebovati (ZFPPIPP, 35. člen):

- Opis finančnega položaja družbe.
- Analizo vzrokov za insolventnost.
- Mnenje poslovodstva, če obstaja 50-odstotna verjetnost, da bo mogoče izvesti finančno prestrukturiranje družbe, tako da bi družba znova postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna. Če je mnenje poslovodstva pritrdilno, mora poročilo vsebovati tudi:
 - analizo ukrepov, potrebnih za odpravo vzrokov za insolventnost družbe, in zagotovitev, da bi družba znova postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna;
 - opis ukrepov, ki jih bo v mejah svojih pristojnosti izvedlo poslovodstvo, in rokov, v katerih jih bo izvedlo;
 - če vzrokov insolventnosti ne bo mogoče v celoti odpraviti, je treba pripraviti opis ukrepov, o katerih je pristojna odločati skupščina (redno povečanje osnovnega kapitala z novimi vložki), in rokov, v katerih jih je treba opraviti;
 - mnenje poslovodstva, če skupščina ne bi sprejela ukrepov finančnega prestrukturiranja, ter če izvedba povečanja osnovnega kapitala ne bi bila uspešna;
 - če je mnenje poslovodstva o nesprejetih ukrepih s strani skupščine pritrdilno ali če ne bi prišlo do povečanja osnovnega kapitala, mora načrt finančnega prestrukturiranja vsebovati tudi opis predloga prisilne poravnave v skladu z vsebino zakona o predlogu prisilne poravnave z zmanjšanjem in odložitvijo zapadlosti terjatev ali alternativnim predlogom prisilne poravnave s pretvorbo terjatev v deleže, ki bi bila po presoji poslovodstva sprejemljiva za upnike in bi zagotovila kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost.

4 KAPITALSKA USTREZNOST PODJETJA XY, D. O. O.

4.1 Predstavitev podjetja

Predstavljena družba je realno podjetje. Zaradi varovanja podatkov bomo podjetje poimenovali XY, d. o. o. Podjetje deluje od leta 2006 in je v 100-odstotni lasti banke. Gre za univerzalno lizing hišo, ki nudi celotno paleto lizing storitev. Pri svojem poslovanju je izpostavljena kreditnemu, obrestnemu, likvidnostnemu, valutnemu, operativnemu in davčnemu tveganju ter tveganju izgube ugleda.

Bilančna vsota podjetja se je v letu 2013 v primerjavi s preteklim letom zmanjšala na 24,493.160 EUR. V podjetju je bilo na dan 31. 12. 2013 zaposlenih devet oseb, kar predstavlja 2,721.462 EUR bilančne vsote na zaposlenega. Glavnino aktive bilance stanja sestavljajo terjatve iz pogodb finančnega najema in danih posojil, naložbene nepremičnine – nepremičnine, namenjene oddajanju, nepremičnine na zalogi, sredstva za prodajo. Glavnino pasive bilance stanja sestavljajo prejeta posojila in kapital podjetja.

Pri izkazovanju in vrednotenju postavk v bilanci stanja se nam zdi pomembno izpostaviti način vrednotenja posameznih bilančnih postavk. Tako se naložbene nepremičnine vodijo po pošteni vrednosti, kar pomeni, da je treba enkrat letno pridobiti cenitev pooblaščenega cenilca. Sredstva za prodajo so izmerjena po knjigovodski ali po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Zaloge nepremičnin se vodijo po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po nižji izmed njiju.

Podjetje je v zadnjem letu poslovalo z izgubo. Glavnino odhodkov predstavljajo finančni odhodki iz oslabitev, odpisov finančnih naložb, prevrednotenja zalog in naložbenih nepremičnin. Čeprav ima podjetje ob koncu leta negativni kapital, je sposobno pravočasno poravnati finančne obveznosti.

4.2 Kazalniki kapitalske (ne)ustreznosti podjetja XY, d. o. o.

Na podlagi podatkov iz bilance stanja za leta 2011, 2012 in 2013 v nadaljevanju za obravnavano podjetje prikazujemo vrednost kapitala in obratnega kapitala ter določene računovodske kazalnike, ki jih medsebojno primerjamo med obravnavanimi leti.

4.2.1 Kapital in obratni kapital podjetja XY, d. o. o.

S podatki v tem podpoglavju želimo prikazati višino kapitala z računovodskega (predstavlja bilančna postavka kapitala) ter finančnega (bilančni postavki kapitala)

prištejemo še ostale dolgoročne obveznosti) vidika v posameznem letu. Podatek o višini kapitala s finančnega vidika potrebujemo za izračun obratnega kapitala.

Kapital

Vidik/leto	2011	2012	2013
Računovodski	3,181.490,00 EUR	2,487.447,00 EUR	-3,118.751,00 EUR
Finančni	8,597.486,00 EUR	20,339.395,00 EUR	14,185.420,00 EUR

*Tabela 2: Vrednost kapitala podjetja XY, d. o. o., v obdobju 2011–2013
(Vir: lastni)*

Le na osnovi podatkov o vrednosti kapitala v letih 2011 in 2012, ko je imelo podjetje pozitivni kapital, ne moremo sklepati, ali gre za kapitalsko ustrezno ali neustrezno podjetje, medtem ko za leto 2013, ko je imelo podjetje negativni kapital, lahko predvidevamo, da je podjetje kapitalsko neustrezno.

Obratni kapital

Formula za izračun obratnega kapitala je sledeča.

$$OBK = KAP - DN$$

Obratni kapital smo izračunali tako, da smo od kapitala, gledano s finančnega vidika, odšteli dolgoročne naložbe (DN), med katere uvrščamo neopredmetena sredstva, opredmetena osnovna sredstva, naložbene nepremičnine, dolgoročne finančne naložbe, dolgoročne poslovne terjatve ter odložene terjatve za davek.

Leto	2011	2012	2013
Višina obratnega kapitala	-4,254.184,00 EUR	8,890.730,00 EUR	6,567.642,00 EUR

*Tabela 3: Vrednost obratnega kapitala podjetja XY, d. o. o., v obdobju 2011–2013
(Vir: lastni)*

Iz tabele 3 je razvidna sprememba pri višini obratnega kapitala. Tako je imelo podjetje v letu 2011 negativni obratni kapital v višini -4,254.184,00 EUR oziroma lahko rečemo, da obratnega kapitala sploh ni imelo, saj so se dolgoročne naložbe podjetja financirale s kratkoročnimi viri. Predvidevamo, da je tako finančno stanje za podjetje slabo, saj obstaja večje tveganje pri zagotavljanju plačilne sposobnosti. Naslednji dve primerjalni leti je imelo podjetje pozitivni obratni kapital, in sicer v letu 2012 v višini 8,890.730,00 EUR in v letu 2013 v višini 6,567.642,00 EUR. V obeh letih višina obratnega kapitala pove, da so se vse dolgoročne naložbe financirale z

dolgoročnimi viri in tako podjetje ne bi smelo imeti dolgoročnih težav s plačilno sposobnostjo.

4.2.2 Računovodski kazalniki

Pri izračunih v nadaljevanju smo uporabili vrednost kapitala z računovodskega vidika, saj govorimo o računovodskih kazalnikih, ki so pomembni za zgodnje odkrivanje kapitalske neustreznosti podjetja.

KAZALNIK	2011	2012	2013
Stopnja lastniškosti financiranja	6,34 %	5,59 %	-12,73 %
Stopnja dolžniškosti financiranja	93,66 %	94,41 %	112,73 %
Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja	14,78	16,89	-8,85
Stopnja dolgoročnosti financiranja	17,12 %	45,69 %	57,91 %
Stopnja kratkoročnosti financiranja	82,88 %	54,31 %	42,09 %

*Tabela 4: Vrednosti računovodskih kazalnikov podjetja XY, d. o. o., v obdobju 2011–2013
(Vir: lastni)*

Za leto 2011 ugotavljamo, da je bilo podjetje zadolženo visoko nad priporočljivo vrednostjo, kar je zaskrbljujoče, saj je zelo majhen del sredstev financiralo z lastnimi viri. Podjetje je bilo zadolženo precej več, kot je imelo kapitala. Sklepamo, da se podjetje ni držalo pravila priporočljive vrednosti zadolženosti v višini 50 % ter višine zadolženosti v primerjavi z višino kapitala. Ugotavljamo, da je imelo podjetje kljub cenejšim virom financiranja majhen delež dolgoročnih virov, kar zanj ni bilo ugodno. Tako je imelo v veliki meri kratkoročne vire financiranja, ki niso kvalitetni viri, zato je bila ogrožena stabilnost poslovanja podjetja. Prav tako so se pojavljala tveganja poslovanja oziroma financiranja.

Za leto 2012 ugotavljamo, da se je podjetje še nekoliko bolj kot v letu 2011 financiralo z dolgovi, saj je imelo kar 94,41 % sredstev dolžniško financiranih. Prisotno je bilo tveganje poslovanja ter odvisnost podjetja od dodatnega zadolževanja. Za kupce in dobavitelje je bilo poslovanje s takim podjetjem tvegano, saj je podjetje zelo majhen del sredstev financiralo z lastnimi viri. Ugotavljamo, da je podjetje v letu 2012 precej izenačilo delež kratkoročnih in dolgoročnih virov financiranja. Kljub temu bi bilo priporočljivo še zvišati vrednost dolgoročnih virov, saj so ti kvalitetnejši viri zadolževanja. Tudi kazalnik razmerja med kapitalom in dolgovi kaže preveliko zadolženost podjetja.

Ob zaključku leta 2013 je imelo podjetje negativni kapital. Ker je bilo prezadolženo, je bilo treba sprejeti ukrepe za zagotovitev kapitalske ustreznosti. Treba bi bilo izdelati načrt finančnega prestrukturiranja, kjer bi med drugim opredelili potrebno višino dodatno vložene kapitala, da bi bilo podjetje kapitalsko ustrezno. Če načrt o finančnem prestrukturiranju ne bi bil sprejet, bi bilo treba sprožiti postopek prisilne poravnave. Podjetje ni imelo lastnih sredstev oziroma so bile dolžniške obveznosti tako visoke, da so presegle kapital. To ni v interesu lastnikov, saj so kapital v podjetje vložili z namenom dobičkonosnosti.

4.2.3 Kapitalska (ne)ustreznost podjetja XY, d. o. o.

S stališča obratnega kapitala ugotavljamo, da je v letu 2011 podjetje poslovalo z negativnim obratnim kapitalom, kar je predstavljalo slabo finančno situacijo. V naslednjem letu je podjetje prestrukturiralo kratkoročne obveznosti v dolgoročne in se je tako višina obratnega kapitala primerno zvišala. S tem si je podjetje zagotovilo boljšo plačilno sposobnost ter se izognilo insolventnosti.

Ker je potrebno za ugotavljanje kapitalske ustreznosti upoštevati višino kapitala, smo v primerjalnih obdobjih ugotovili nizko stopnjo lastnih virov med vsemi obveznostmi oziroma zelo visoko stopnjo zadolženosti. Tak finančni položaj povzroča podjetju težave v smislu pridobivanja virov novih vlagateljev in pogojev pri dobaviteljih. V njih se namreč vzbuja dvom o zaupanju o obstoju podjetja. Podjetje je imelo prejšnji dve leti pozitivni kapital, medtem ko se je v zadnjem letu delež lastnih sredstev znižal do negativne stopnje. Ugotavljamo torej, da je zaradi tveganja insolventnosti treba sprejeti ukrepe finančnega prestrukturiranja podjetja. V situaciji, ko ima podjetje negativni kapital, morajo vlogo glede vplačila dodatnega kapitala oziroma dokapitalizacije prevzeti lastniki podjetja.

V tabeli 5 prikazujemo, v katerem letu je dejansko nastopila kapitalska neustreznost podjetja. ZFPPIPP (14. člen) jasno določa, da kapitalska neustreznost podjetja nastopi takrat, ko je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami prejšnjih let dosegla polovico osnovnega kapitala podjetja in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv.

	2011	2012	2013
Osnovni kapital	3,911.766,00	4,681.491,00	3,887.447,00
Rezerve +	0	0	0
Dobiček +	0	0	0
Izguba –	730.276,00	2,194.044,00	7,006.198,00
½ vrednosti osnovnega kapitala	1,955.883,00	2,340.745,50	1,943.723,50
Kapitalska ustreznost	OK	OK	NE
Kapital =	3,181.490,00	2,487.447,00	-3,118.751,00

Tabela 5: Kapitalska (ne)ustreznost podjetja XY, d. o. o.

(Vir: lastni)

V tabeli 5 smo želeli ponazoriti, kolikšna višina kapitala je potrebna, da je podjetje kapitalsko še vedno ustrezno. Podjetje je na dan 31. 12. 2013 izkazovalo negativni kapital v višini 3,118.751,00 EUR. Po določilih ZFPPIPP je bilo podjetje ta dan kapitalsko neustrezno, zato je morala uprava podjetja sprejeti ukrepe za zagotovitev kapitalске ustreznosti. Da se lahko uspešno izvede načrt finančnega prestrukturiranja, je treba analizirati vzroke za nastanek kapitalске neustreznosti.

Iz izkaza poslovnega izida ugotavljamo, da je podjetje v letu 2013 ustvarilo bistveno manj prihodkov kot odhodkov.

Pregled prihodkov:

Čisti prihodki od prodaje =	1,244.038,00 EUR
Drugi poslovni prihodki =	48.275,00 EUR
Finančni prihodki =	1,022.545,00 EUR
<u>Drugi prihodki =</u>	<u>2.493,00 EUR</u>
Prihodki skupaj =	2,317.351,00 EUR

Pregled odhodkov:

Poslovni odhodki =	3,642.427,00 EUR
Finančni odhodki =	4,487.366,00 EUR
<u>Drugi odhodki =</u>	<u>47.656,00 EUR</u>
Odhodki skupaj =	8,177.449,00 EUR

Znesek izgube pred obdavčitvijo:	-5,860.098,00 EUR
<u>Odloženi davki:</u>	<u>-1,146.100,00 EUR</u>

Podjetje je v letu 2013 ustvarilo negativni poslovni izid v višini 7,006.198,00 EUR (negativna čista izguba). Razlog za finančne težave, v katerih se je znašlo podjetje XY, d. o. o., se kažejo v nezadostnem ustvarjanju prihodkov glede na odhodke. V primerjavi z letom 2012 se največje razlike kažejo pri povečanju prevrednotovalnih poslovnih odhodkov pri zalogah ter finančnih odhodkih iz oslabitev in odpisov finančnih naložb.

Podjetje je zaradi zagotavljanja kapitalске ustreznosti preneslo nepremičninske projekte na drugo podjetje. Ob prenosu je podjetje pripoznalo negativno razliko (razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo) v ceni. Obenem so se povečale terjatve za zapadle neplačane obroke ter kratkoročni del dolgoročnih danih posojil, vključno z dolgoročnimi terjatvami iz finančnega najema, ki zapadejo v letu 2014.

V obravnavanih letih je poslovanje podjetja zaznamoval splošni vpliv finančne in gospodarske krize. Podjetje je imelo nekaj nedokončanih nepremičninskih projektov, ki so predstavljali pretežni del poslovanja. Za dokončanje začelih projektov je bilo

težko pridobiti nove vire financiranja. Prav tako je bil problem pri dokončanih nepremičninskih projektih, saj je poglobljajoča gospodarska kriza vplivala tudi na cene nepremičnin. Tako je bilo potrebno ob vsaki realizaciji prodaje oziroma ob ugotovitvi odstopanja tržnih cen od knjigovodskih oblikovati oslabitve. Ker je imelo podjetje sklenjene pogodbe za financiranje tako premočnin kot nepremičnin, so se prav tako v teh primerih pojavljale izgube. Če lizingojemalci niso poravnavali svojih obveznosti v rokih, je bilo treba za vsa zamujena plačila oblikovati oslabitve terjatev. To je imelo seveda vpliv na rezultat poslovanja. Če lizingojemalec ni poravnal zapadlih obveznosti kljub opominom, je bila stranki poslana odpoved pogodbe in podjetje je na podlagi prevzemnega zapisnika predmet lizinga prevzelo v posest ter vrednost predmeta lizinga knjižilo v svojih bilancah kot sredstva za prodajo. Na kontu sredstev za prodajo so posedovani predmeti lahko knjiženi do dobe enega leta, kasneje je treba predmet razvrstiti na ustrezen konto – na zalogo oziroma lahko na naložbene nepremičnine. Sredstva na zalogi ali na naložbenih nepremičninah (na ta konto podjetje razvrsti nepremičnino, ki prinaša prihodek iz naslova oddajanja) vrednotijo po tržni vrednosti, kar pomeni, da je v primeru nižjih vrednosti predmetov treba oblikovati oslabitve. Vse to so razlogi za slabšanje poslovnega rezultata. Ostaja pa dejstvo, da je podjetje v preteklosti premalo razpršilo naložbe in se tako ni izognilo velikemu tveganju. Premalo je bilo narejenih predkalkulacij nepremičninskih projektov ter premalo nadzora nad projektnim financiranjem. Pogodbeni partnerji so pri novo sklenjenih poslih vložili premalo ali sploh nič lastnih virov. Prav tako se je pojavljal problem financiranja naložb, saj se je pretežen del naložb financiral brez definirane vira in brez ustrezne ročnosti (velik del dolgoročnih naložb se je financiral kratkoročno).

Kot je bilo že navedeno, je na podlagi bilance stanja na dan 31. 12. 2013 uprava podjetja seznanila nadzorni svet o kapitalski neustreznosti podjetja. Uprava je nadzornemu svetu predstavila seznam ukrepov oziroma načrt finančnega prestrukturiranja. Z njimi so želeli odpraviti vzroke, ki so družbo pripeljali do položaja insolventnosti. Tako so poleg ukrepov finančnega prestrukturiranja predlagali tudi druge ukrepe v poslovanju podjetja, ki bodo zagotovili pogoje za normalno poslovanje podjetja v prihodnje.

Ob ugotovitvi insolventnosti je poslovodstvo podjetja pripravilo načrt ukrepov za zagotovitev kapitalske ustreznosti, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Ukrepi so sledeči (Poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja podjetja XY, d. o. o., 2014):

- Tržna tveganja pod stalnim nadzorom – podjetje bo financiralo kmetijsko mehanizacijo, osebna vozila ter vozila poslovnega najema, kar prinaša največjo dodano vrednost. Potrebne bodo posodobitve prodajnih poti ter sočasna podpora poslovanju.

- Obrestna tveganja podjetje obvladuje na način, da ima vire in sredstva v večji meri vezane na EURIBOR.
- Likvidnostna tveganja podjetje obvladuje z usklajenostjo ročnosti sredstev ter virov sredstev.
- Plačilo kreditov pri bankah po amortizacijskih načrtih.
- Zmanjšanje zadolženosti pri lastniku – zmanjšajo se odhodki za obresti.
- Povečanje kapitala z vplačilom lastnika.
- Prodaja nepremičnin lastniku – pridobijo se likvidna sredstva za poplačilo kreditov ter nova financiranja za zvišanje poslovnih prihodkov.
- Stroškovna analiza novih investicij, skrben pregled vseh stroškov poslovanja.
- Izboljšava poslovnih procesov.

Nadzorni svet je predloge proučil in sklenil, da so predlagani ukrepi sprejemljivi. Z izdanim sklepom o potrditvi načrta finančnega prestrukturiranja je nadzorni svet podjetja izrazil soglasje za izvajanje ukrepov.

Da je podjetje sledilo načrtu finančnega prestrukturiranja, je bilo treba izvesti dokapitalizacijo podjetja s strani lastnika v višini 7,000.000,00 EUR. Tako je podjetje izgubo ob zaključku leta 2013 pokrilo iz osnovnega kapitala ter z vplačanimi sredstvi lastnika postalo solventno ter kapitalsko ustrezno. V tabeli 6 prikazujemo strukturo kapitala ob zaključku leta 2013 ter po izvedeni dokapitalizaciji aprila 2014.

	31. 12. 2013	April 2014
Osnovni kapital	3,887.447,00 EUR	3,887.447,00 EUR
Čisti poslovni izid	-7,006.198,00 EUR	-7,006.198,00 EUR
Dokapitalizacija	0	7,000.000,00 EUR
Višina kapitala	-3,118.751,00 EUR	-3,118.751,00 EUR
Stanje kapitala po izvedbi ukrepov	3,118.751,00 EUR	3,881.249,00 EUR

Tabela 6: Struktura kapitala ob zaključku leta 2013 ter po izvedeni dokapitalizaciji (Vir: lastni)

Po uspešno izvedeni dokapitalizaciji je podjetje imelo 3,881.249,00 EUR osnovnega kapitala. S tem je podjetje XY, d. o. o., ponovno postalo kapitalsko ustrezno.

5 SKLEP

Pojem kapitalske ustreznosti se je pri nas uveljavil ob sprejetju Zakona o finančnem poslovanju podjetij, in sicer prvenstveno v bančništvu. Kapitalska ustreznost je bila tako temeljna naloga finančne funkcije vsakega podjetja, saj je odločala o njegovem preživetju. Temeljni cilj navedenih standardov je bilo zmanjšati tveganje v zvezi s plačilno sposobnostjo. Prav tako je temeljna ideja kapitalske ustreznosti zmanjšanje tveganja v zvezi z zagotavljanjem plačilne sposobnosti podjetja. Porast kapitala pri ostalih nespremenjenih okoliščinah praviloma lajša zagotavljanje njegove plačilne sposobnosti, istočasno pa se povečujejo stroški financiranja. Dolgoročni viri so sicer varnejši, a običajno dražji od kratkoročnih virov financiranja. Posledično se s tem zmanjšuje dobičkonosnost podjetja.

Ugotavljamo izjemno pomembno vlogo finančne analize v celotnem sistemu podjetja, kar daje pomembno vlogo finančni funkciji, hkrati pa zahteva ustrezno odgovornost za upravljanje s finančnimi sredstvi. Upravljavci ter poslovodstvo podjetja se tej odgovornosti preprosto ne morejo izogniti, zato je zanje obvladovanje finančnega upravljanja nujno potrebno znanje. V nasprotnem primeru ni možno razumevanje rezultatov finančne analize in je onemogočeno ustrezno ukrepanje. Na osnovi analize poslovanja podjetja ugotovimo, ali je podjetje v krizi. Če smo dobili pozitiven odgovor, je treba analizo poslovanja dopolniti z analizo smiselnosti sanacije ali ukinitve podjetja.

Kapitalska ustreznost je po ZFPPIPP zagotovljena, kadar je obseg dolgoročnih virov financiranja zadosten glede na obseg in vrste poslov, ki jih podjetje opravlja, ter tveganja, ki jim je družba izpostavljena pri opravljanju teh poslov. ZFPPIPP v 32. členu določa dolžnost družbe stalno zagotavljati tako stanje. Med dolgoročne vire financiranja se uvrščajo kapital (lastni vir financiranja) in obveznosti družbe (tuji dolgoročni viri financiranja), ki so primerni za kritje obveznosti iz poslovanja in izgub zaradi tveganj, ki jim je družba pri poslovanju izpostavljena.

Poleg ustrezne strukture ter obsega kapitala je pomemben tudi pojem obratnega kapitala, ki predstavlja razliko med obveznostmi do dolgoročnih virov in dolgoročnimi naložbami. Torej obratni kapital predstavlja tisti del kapitala, ki financira kratkoročna sredstva.

Pri ocenjevanju kapitalske ustreznosti je treba opredeliti pojem kapitala s finančnega stališča, ki se opredeljuje kot celotno stanje dolgoročnega financiranja podjetja. Poleg tega so nam lahko v pomoč računovodski kazalniki, kot so delež kapitala v financiranju, delež dolga v financiranju, finančni vzvod, stopnja kratkoročnosti ter dolgoročnosti financiranja. V bistvu so kazalniki le v pomoč pri zgodnjem odkrivanju kapitalske neustreznosti, kajti splošne formule, s katero bi jo lahko ugotovili, ni.

Odvisna je od podjetja, vrste dejavnosti ter tveganj, ki jim je podjetje pri poslovanju izpostavljeno.

ZFPPIPP navaja, da je podjetje postalo kapitalno neustrezno, če je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala in je ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv.

Ob nastopu kapitalne neustreznosti so jasno predpisani postopki, ki jih mora izvesti uprava podjetja. V roku enega meseca po nastanku insolventnosti je poslovodstvo podjetja dolžno nadzornemu svetu podjetja predložiti poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja. Poročilo mora vsebovati opis položaja, analizo vzrokov za insolventnost ter mnenje poslovodstva, ali je možno izvesti ukrepe finančnega prestrukturiranja. Po prejemu poročila mora nadzorni svet v petih delovnih dneh podati mnenje o presoji potrebnosti in ustreznosti ukrepov.

V diplomskem delu smo analizirali kapitalno ustreznost podjetja XY, d. o. o. Primerjali smo tri leta poslovanja (2011–2013) in ugotovili, kako je kapitalno ustrezno podjetje postalo kapitalno neustrezno. Opravili smo analizo vzrokov za nastanek kapitalne neustreznosti ter predstavili seznam ukrepov za odpravo stanja. Ob podanem predlogu ukrepov je uprava podjetja morala pridobiti soglasje nadzornega sveta, da so se lahko začeli izvajati. Ukrepe glede racionalizacije poslovanja je uprava podjetja začela izvajati takoj ob ugotovitvi kapitalne neustreznosti.

LITERATURA IN VIRI

- Baran, K. (2008). *Računovodski podatki za ugotavljanje kapitalske ustreznosti podjetij*. Diplomsko delo, Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Bergant, Ž. (2000). *Kapitalska ustreznost podjetja. Slovensko podjetje v devetdesetih*. Ljubljana: Zveza ekonomistov Slovenije.
- *Kodeks poslovnofinančnih načel*. (1997). Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
- Kos, B. (7. 3. 2012). *Ljubljana: Resnične slabosti tveganega kapitala*. Pridobljeno 19. 10. 2014 z naslova <http://www.blazkos.com/resnicne-slabosti-tveganega-kapitala.php>.
- Kovačič, J. (1991). *Računovodstvo in finance*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- *Letno poročilo za leto 2012 podjetja XY d. o. o.* (2013).
- *Letno poročilo za leto 2013 podjetja XY d. o. o.* (2014).
- *Poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja podjetja XY, d. o. o.* (2014).
- Sirk, A. (2013). *Obratni kapital – vir preživetja*. Pridobljeno 26. 10. 2014 z naslova: <http://www.anejsirk.com/obratni-kapital-vir-prezivetja/>.
- *Slovenski računovodski standard 8 – KAPITAL*. (2006). Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
- Štefe, E. (2011). *Analiza bilance z revizijo*. Gradivo za 2. letnik. Kranj: B&B.
- Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. *Uradni list RS*, št. 126/2007, 40/2009, 59/2009, 52/2010, 106/2010 - ORZFPPIPP21, 26/2011, 47/2011 – ORZFPPIPP21-1, 87/2011 – ZPUOOD, 23/2012 – odl. US, 48/2012 – odl. US, 47/2013, 100/2013.
- Zorin, F. *Vloga nadzornega sveta pri insolvenčnih postopkih*. Pridobljeno 13. 5. 2014 z naslova http://www.zdruzenje-ns.si/db/doc/upl/zorin___vloga_ns_pri_insolv_postopkih.pdf.

PRILOGE

Postavka	AOP	Znesek v EUR	
		31. 12. 2012	31. 12. 2011
SREDSTVA (002 + 032 + 053)	1	44,512.510	50,210.295
A. DOLGOROČNA SREDSTVA (003 + 010 + 018 + 019 + 027 + 031)	2	18,308.848	12,851.670
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve (004 + 009)	3	54.531	63.692
1. Neopredmetena sredstva (005 do 008)	4	54.531	63.692
a) Dolgoročne premoženjske pravice	5	54.531	63.692
b) Dobro ime	6	0	0
c) Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	7	0	0
č) Druga neopredmetena sredstva	8	0	0
2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	9	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva (011 do 017)	10	2,613.423	3,225.570
1. Zemljišča	11	0	0
2. Zgradbe	12		
3. Proizvajalne naprave in stroji	13	0	0
4. Druge naprave in oprema, drobni inventar in druga opredmetena lastna osnovna sredstva	14	80.936	86.618
5. Druga opredmetena osnovna sredstva – operativni lizing	15	2,532.487	3,138.952
6. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	16	0	0
7. Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	17	0	0
III. Naložbene nepremičnine	18	2,633.405	403.000
IV. Dolgoročne finančne naložbe (020 + 024)	19	11,861.389	8,206.563
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil (021 do 023)	20	0	0
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	21	0	0
b) Druge delnice in deleži	22	0	0
c) Druge dolgoročne finančne naložbe	23	0	0
2. Dolgoročna posojila (025 + 026)	24	11,861.389	8,206.563
a) Dolgoročna posojila družbam v skupini	25	0	0
b) Druga dolgoročna posojila	26	11,861.389	8,206.563
V. Dolgoročne poslovne terjatve (028 do 030)	27	0	0
1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini	28	0	0
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	29	0	0
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	30	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	31	1,146.100	952.845
B. KRATKOROČNA SREDSTVA (033 + 034 + 040 + 048 + 052)	32	26,087.797	37,276.608
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	33	596.051	2,946.576
II. Zaloge (035 do 039)	34	22,911.243	7,776.661
1. Material	35	0	0
2. Nedokončana proizvodnja	36	0	0
3. Proizvodi	37	0	0
4. Trgovsko blago	38	22,911.243	7,776.661
5. Predujmi za zaloge	39	0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe (041 + 045)	40	0	25,269.843
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil (042 do 044)	41	0	0
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	42	0	0
b) Druge delnice in deleži	43	0	0
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	44	0	0
2. Kratkoročna posojila (046 + 047)	45	0	25,269.843
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	46	0	0
b) Druga kratkoročna posojila	47	0	25,269.843

IV. Kratkoročne poslovne terjatve (049 do 051)	48	1,838.908	1,282.921
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	49	20.850	22.143
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	50	481.193	810.346
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	51	1,336.865	450.432
V. Denarna sredstva	52	741.595	607
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	53	115.866	82.017
Zabilančna sredstva	54	38,749.249	25,999.393
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (056 + 072 + 075+ 085 + 095)	55	44,512.510	50,210.295
A. KAPITAL (057 + 060 + 061 + 067 + 068 – 069 + 070 – 071)	56	2,487.447	3,181.490
I. Vpoklicani kapital (058-059)	57	4,681.491	3,911.766
1. Osnovni kapital	58	4,681.491	3,911.766
2. Nepoklicani kapital (kot odbitna postavka)	59	0	0
II. Kapitalske rezerve	60	0	0
III. Rezerve iz dobička (062 + 063 – 064 + 065 + 0 66)	61	0	0
1. Zakonske rezerve	62	0	0
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	63	0	0
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	64	0	0
4. Statutarne rezerve	65	0	0
5. Druge rezerve iz dobička	66	0	0
IV. Presežek iz prevrednotenja	67	0	0
V. Preneseni čisti dobiček	68		
VI. Prenesena čista izguba	69	0	0
VII. Čisti dobiček poslovnega leta	70	0	0
VIII. Čista izguba poslovnega leta	71	2,194.044	730.276
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (073 + 074)	72	15.615	14.226
1. Rezervacije	73	15.615	14.226
2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	74	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (076 + 080 + 084)	75	17,836.333	5,401.770
I. Dolgoročne finančne obveznosti (077 do 079)	76	17,836.333	5,401.170
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	77	6,351.077	4,000.000
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	78	11,485.256	1,401.170
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	79	0	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti (081 do 083)	80	0	600
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	81		
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	82	0	0
3. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	83	0	600
III. Odložene obveznosti za davek	84	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (086 + 087 + 091)	85	24,158.842	41,574.457
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	86	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti (088 do 090)	87	22,798.069	41,350.768
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini – vsii krediti od DBS	88	8,115.532	9,086.642
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	89	14,682.537	32,264.126
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	90	0	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti (092 do 094)	91	1,360.773	223.689
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	92	75	107
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	93	1,336.691	118.766
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	94	24.008	104.816
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	95	14.273	38.352
Zabilančne obveznosti	96	38,749.249	25,999.393

Tabela 7: Bilanca stanja 31. 12. 2012
(Vir: Letno poročilo 2012)

Postavka	AOP	Znesek v EUR	
		31. 12. 2012	31. 12. 2011
A. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (111 + 115 + 118)	110	1,376.145	1,971.838
I. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu (112 do 114)	111	1,376.145	1,971.838
1. Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev razen najemnin	112	161.023	669.320
2. Čisti prihodki od najemnin	113	1,215.121	1,302.518
3. Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	114	0	0
II. Čisti prihodki od prodaje na trgu EU (116 + 117)	115	0	0
1. Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	116	0	0
2. Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	117	0	0
III. Čisti prihodki od prodaje na trgu izven EU (119 + 120)	118	0	0
1. Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	119	0	0
2. Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	120		
B. POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	121	0	0
C. ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	122	0	0
Č. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	123	0	0
D. SUBVENCIJE, DOTACIJE, REGRESI, KOMPENZACIJE IN DRUGI PRIHODKI, KI SO POVEZANI S POSLOVNIMI UČINKI	124	0	0
E. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	125	115.723	68.476
F. KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA (110 + 121 – 122 + 123 + 124 + 125)	126	1,491.868	2,040.314
G. POSLOVNI ODHODKI (128 + 139 + 144 + 148)	127	2,120.176	2,511.622
I. Stroški blaga, materiala in storitev (129 + 130 + 134)	128	661.963	569.908
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	129	0	0
2. Stroški porabljenega materiala (131 do 133)	130	28.228	27.739
a) stroški materiala	131	0	0
b) stroški energije	132	16.067	14.594
c) drugi stroški materiala	133	12.161	13.145
3. Stroški storitev (135 do 138)	134	633.734	542.169
a) transportne storitve	135	0	0
b) najemnine	136	29.515	30.653
c) povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	137	1.107	1.079
č) drugi stroški storitev	138	603.113	510.437
II. Stroški dela (140 do 143)	139	313.027	355.798
1. Stroški plač	140	235.930	268.830
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	141	39.741	24.636
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	142	0	20.182
4. Drugi stroški dela	143	37.356	42.150
III. Odpisi vrednosti (145 do 147)	144	1,032.765	1,510.677
1. Amortizacija	145	813.620	872.644
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	146	196.103	603.204
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	147	23.042	34.829
IV. Drugi poslovni odhodki (149 + 150)	148	112.421	75.239
1. Rezervacije	149	1.389	0
2. Drugi stroški	150	111.032	75.239
H. DOBIČEK IZ POSLOVANJA (126 – 127)	151	-628.308	-471.308
I. IZGUBA IZ POSLOVANJA (127 – 126)	152	0	0
J. FINANČNI PRIHODKI (155 + 160 + 163)	153	2,177.624	4,231.341
Finančni prihodki od obresti (upoštevano že v II. in III.)	154	0	0

I. Finančni prihodki iz deležev (156 do 159)	155	0	0
1. Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	156	0	0
2. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	157	0	0
3. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	158	0	0
4. Finančni prihodki iz drugih naložb	159	0	0
II. Finančni prihodki iz danih posojil (161 + 162)	160	2,167.005	4,098.028
1. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	161	0	0
2. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	162	2,167.005	4,098.028
III. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev (164 + 165)	163	10.619	133.313
1. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	164	10.619	107.785
2. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	165	0	25.528
K. FINANČNI ODHODKI (168 + 169 + 174)	166	3,869.873	4,713.651
I. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	168	1,932.688	2,500.261
II. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti (170 do 173)	169	1,937.185	2,213.390
1. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	170	664.919	536.088
2. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	171	1,272.265	1,677.302
3. Finančni odhodki iz izdanih obveznic	172	0	0
4. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	173		
III. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti (175 do 177)	174	0	0
1. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	175	0	0
2. Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	176	0	0
3. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	177	0	0
L. DRUGI PRIHODKI (179 + 180)	178	4.979	4.076
I. Subvencije, dotacije in podobni prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki	179	0	0
II. Drugi finančni prihodki in ostali prihodki	180	4.979	4.076
M. DRUGI ODHODKI	181	71.721	20.278
N. CELOTNI DOBIČEK (151 – 152 + 153 – 166 + 178 – 181)	182	-2,387.299	-969.820
O. CELOTNA IZGUBA (152 – 151 – 153 + 166 – 178 + 181)	183	0	0
P. DAVEK IZ DOBIČKA	184	0	77.094
R. ODLOŽENI DAVKI	185	193.255	-316.638
S. ČISTI DOBIČEK OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (182 – 184 – 185)	186	-2,194.044	-730.276

Tabela 8: Izkaz poslovnega izida 31. 12. 2012
(Vir: Letno poročilo 2012)

v EUR (brez centov)

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	SREDSTVA (002 + 032 + 053)	001	24,493.159	44,512.510
	A. DOLGOROČNA SREDSTVA (003 + 010 + 018 + 019 + 027 + 031)	002	7,617.778	11,448.665
	I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve (004 + 009)	003	40.107	54.531
	1. Neopredmetena sredstva (005 do 008)	004	40.107	54.531
del 00	a) Dolgoročne premoženjske pravice	005	40.107	54.531
del 00	b) Dobro ime	006	0	0
del 00	c) Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	007	0	0
del 00, del 08, del 13	č) Druga neopredmetena sredstva	008	0	0
del 00	2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	009	0	0
	II. Opredmetena osnovna sredstva (011 do 017)	010	1,730.730	2,613.422
del 02, del 03	1. Zemljišča	011	0	0
del 02, del 03	2. Zgradbe	012	0	0
del 04, del 05	3. Proizvajalne naprave in stroji	013	0	0
del 04, del 05	4. Druge naprave in oprema, drobni inventar in druga opredmetena osnovna sredstva	014	1,730.730	2,613.422
del 04, del 05	5. Biološka sredstva	015	0	0
del 02, del 04	6. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	016	0	0
del 08, del 13	7. Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	017	0	0
01	III. Naložbene nepremičnine	018	2,035.516	2,633.404
	IV. Dolgoročne finančne naložbe (020 + 024)	019	3,811.425	5,001.208
	1. Dolgoročne finančne naložbe razen posojil (021 do 023)	020	0	0
del 06	a) Delnice in deleži v družbah v skupini	021	0	0

del 06	b) Druge delnice in deleži	022	0	0
del 06	c) Druge dolgoročne finančne naložbe	023	0	0
	2. Dolgoročna posojila (025 + 026)	024	3,811.425	5,001.208
del 07	a) Dolgoročna posojila družbam v skupini	025	0	0
del 07	b) Druga dolgoročna posojila	026	3,811.425	5,001.208
	V. Dolgoročne poslovne terjatve (028 do 030)	027	0	0
del 08	1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini	028	0	0
del 08	2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	029	0	0
del 08	3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	030	0	0
09	VI. Odložene terjatve za davek	031	0	1,146.100
	B. KRATKOROČNA SREDSTVA (033 + 034 + 040 + 048 + 052)	032	16,812.351	32,947.979
67	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	033	338.821	596.051
	II. Zaloge (035 do 039)	034	12,183.411	22,911.243
30, 31, 32	1. Material	035	0	0
60	2. Nedokončana proizvodnja	036	0	0
61, 62, 63	3. Proizvodi	037	0	0
65, 66	4. Trgovsko blago	038	12,183.411	22,911.243
del 13	5. Predujmi za zaloge	039	0	0
	III. Kratkoročne finančne naložbe (041 + 045)	040	3,820.703	6,860.182
	1. Kratkoročne finančne naložbe razen posojil (042 do 044)	041	0	0
del 17	a) Delnice in deleži v družbah v skupini	042	0	0
del 17	b) Druge delnice in deleži	043	0	0
del 17	c) Druge kratkoročne finančne naložbe	044	0	0
	2. Kratkoročna posojila (046 + 047)	045	3,820.703	6,860.182

del 07, del 18	a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	046	0	0
del 07, del 18	b) Druga kratkoročna posojila	047	3,820.703	6,860.182
	IV. Kratkoročne poslovne terjatve (049 do 051)	048	468.778	1,838.908
del 08, del 12, del 13, del 15	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	049	18.900	20.850
del 08, del 12, del 13, del 15	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	050	401.180	481.193
del 08, del 13, 14, del 15, 16	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	051	48.698	1,336.865
10, 11	V. Denarna sredstva	052	638	741.595
19	C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	053	63.030	115.866
del 99	Zabilančna sredstva	054	20,425.690	38,749.249
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (056 + 072 + 075 + 085 + 095)	055	24,493.159	44,512.510
	A. KAPITAL (057 + 060 + 061 + 067 + 068 – 069 + 070 – 071)	056	-3.118.751	2,487.447
	I. Vpoklicani kapital (058 – 059)	057	3,887.447	4,681.491
del 90	1. Osnovni kapital	058	3,887.447	4,681.491
del 90	2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)	059	0	0
91	II. Kapitalske rezerve	060	0	0
	III. Rezerve iz dobička (062 + 063 – 064 + 065 + 066)	061	0	0
del 92	1. Zakonske rezerve	062	0	0
del 92	2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	063	0	0
del 92	3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	064	0	0
del 92	4. Statutarne rezerve	065	0	0
del 92	5. Druge rezerve iz dobička	066	0	0

95	IV. Presežek iz prevrednotenja	067	0	0
del 93	V. Preneseni čisti dobiček	068	0	0
del 93	VI. Prenesena čista izguba	069	0	0
del 93	VII. Čisti dobiček poslovnega leta	070	0	0
del 93	VIII. Čista izguba poslovnega leta	071	7,006.198	2,194.044
	B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (073 + 074)	072	17.281	15.615
del 96	1. Rezervacije	073	17.281	15.615
del 96	2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	074	0	0
	C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (076 + 080 + 084)	075	17,286.890	17,836.333
	I. Dolgoročne finančne obveznosti (077 do 079)	076	17,286.890	17,836.333
del 97	1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	077	7,551.077	6,351.077
del 97	2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	078	9,735.813	11,485.256
del 97	3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	079	0	0
	II. Dolgoročne poslovne obveznosti (081 do 083)	080	0	0
del 98	1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	081	0	0
del 98	2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	082	0	0
del 98	3. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	083	0	0
del 98	III. Odložene obveznosti za davek	084	0	0
	Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (086 + 087 + 091)	085	10,293.344	24,158.842
21	I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	086	0	0
	II. Kratkoročne finančne obveznosti (088 do 090)	087	10,003.454	22,798.069
del 27, del 97	1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	088	6,281.034	8,115.532
del 27, del 97	2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	089	3,722.420	14,682.537
del 27, del 97	3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	090	0	0

	III. Kratkoročne poslovne obveznosti (092 do 094)	091	289.890	1,360.773
del 22, del 23, del 28, del 98	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	092	232	75
del 22, del 23, del 28, del 98	2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	093	218.473	1,336.690
24, del 23, 25, 26, del 28, del 98	3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	094	71.185	24.008
29	D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	095	14.395	14.273
del 99	Zabilančne obveznosti	096	20,425.690	38,749.249

*Tabela 9: Bilanca stanja 31. 12. 2013
(Vir: Letno poročilo 2012)*

v EUR (brez centov)

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (111 + 115 + 118)	110	1,244.038	1,376.144
	I. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu (112 do 114)	111	1,244.038	1,376.144
del 76	1. Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev razen najemnin	112	229.767	161.023
del 76	2. Čisti prihodki od najemnin	113	1,012.740	1,215.121
del 76	3. Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	114	1.531	0
	II. Čisti prihodki od prodaje na trgu EU (116 + 117)	115	0	0
del 76	1. Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	116	0	0
del 76	2. Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	117	0	0
	III. Čisti prihodki od prodaje na trgu izven EU (119 + 120)	118	0	0
del 76	1. Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	119	0	0
del 76	2. Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	120	0	0
	B. POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	121	0	0
	C. ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	122	0	0
79	Č. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	123	0	0
del 76	D. SUBVENCije, DOTACIJE, REGRESI, KOMPENZACIJE IN DRUGI PRIHODKI, KI SO POVEZANI S POSLOVNIMI UČINKI	124	0	0
del 76	E. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	125	48.275	115.723
	F. KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA (110 + 121 – 122 + 123 + 124 + 125)	126	1,292.313	1,491.867
	G. POSLOVNI ODHODKI (128 + 139 + 144 + 148)	127	3,642.428	2,120.175

	I. Stroški blaga, materiala in storitev (129 + 130 + 134)	128	557.023	661.963
del 70	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	129	0	0
	2. Stroški porabljenega materiala (131 do 133)	130	20.421	28.228
del 40	a) stroški materiala	131	0	0
del 40	b) stroški energije	132	7.734	16.067
del 40	c) drugi stroški materiala	133	12.687	12.161
	3. Stroški storitev (135 do 138)	134	536.602	633.735
del 41	a) transportne storitve	135	0	0
del 41	b) najemnine	136	31.627	29.515
del 41	c) povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	137	2.951	1.107
del 41	č) drugi stroški storitev	138	502.024	603.113
	II. Stroški dela (140 do 143)	139	309.424	313.027
del 47	1. Stroški plač	140	234.943	235.930
del 47	2. Stroški pokojninskih zavarovanj	141	21.335	21.845
del 47	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	142	17.520	17.896
del 47	4. Drugi stroški dela	143	35.626	37.356
	III. Odpisi vrednosti (145 do 147)	144	2,595.067	1,032.764
43	1. Amortizacija	145	632.030	813.619
del 72	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	146	1,883.211	196.103
del 72	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	147	79.826	23.042
	IV. Drugi poslovni odhodki (149 + 150)	148	180.914	112.421
44	1. Rezervacije	149	1.667	1.389
48	2. Drugi stroški	150	179.247	111.032

	H. DOBIČEK IZ POSLOVANJA (126 – 127)	151	0	0
	I. IZGUBA IZ POSLOVANJA (127 – 126)	152	2,350.115	628.308
	J. FINANČNI PRIHODKI (155 + 160 + 163)	153	1,022.545	2,177.625
	Finančni prihodki od obresti (upoštevano že v II. in III)	154	0	0
	I. Finančni prihodki iz deležev (156 do 159)	155	0	0
del 77	1. Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	156	0	0
del 77	2. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	157	0	0
del 77	3. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	158	0	0
del 77	4. Finančni prihodki iz drugih naložb	159	0	0
	II. Finančni prihodki iz danih posojil (161 + 162)	160	977.485	2,167.006
del 77	1. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	161	0	0
del 77	2. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	162	977.485	2,167.006
	III. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev (164 + 165)	163	45.060	10.619
del 77	1. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	164	45.058	10.619
del 77	2. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	165	2	0
	K. FINANČNI ODHODKI (168 + 169 + 174)	166	4,487.366	3,869.874
	Finančni odhodki za obresti (upoštevano že v II. in III.)	167	0	0
del 74	I. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	168	3,256.114	1,932.688
	II. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti (170 do 173)	169	1,231.252	1,937.186
del 74	1. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	170	390.777	664.921
del 74	2. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	171	840.475	1,272.265
del 74	3. Finančni odhodki iz izdanih obveznic	172	0	0
del 74	4. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	173	0	0
	III. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti (175 do 177)	174	0	0

del 74	1. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	175	0	0
del 74	2. Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	176	0	0
del 74	3. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	177	0	0
	L. DRUGI PRIHODKI (179 + 180)	178	2.493	4.979
del 78	I. Subvencije, dotacije in podobni prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki	179	0	0
del 78	II. Drugi finančni prihodki in ostali prihodki	180	2.493	4.979
75	M. DRUGI ODHODKI	181	47.656	71.721
80	N. CELOTNI DOBIČEK (151 – 152 + 153 – 166 + 178 – 181)	182	0	0
80	O. CELOTNA IZGUBA (152 – 151 – 153 + 166 – 178 + 181)	183	5,860.099	2,387.299
del 81	P. DAVEK IZ DOBIČKA	184	0	0
del 81	R. ODLOŽENI DAVKI	185	1,146.100	–193.255
del 81	S. ČISTI DOBIČEK OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (182 – 184 – 185)	186	0	0
89	Š. ČISTA IZGUBA OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (183 + 184 + 185) oz. (184 – 182 + 185)	187	7,006.199	2,194.044
	POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENCEV NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	188	8,71	9,11
	ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	189	12	12

Tabela 10: Izkaz poslovnega izida 31. 12. 2013
(Vir: Letno poročilo 2012)